

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2018	CONVOCATORIA: JULIO 2018
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM D'EXAMEN

L'alumne/a contestarà, dins de l'opció que trie, les **quatre** qüestions sobre el text de l'autor que ha treballat en classe.

1ª qüestió: 2 punts; 2ª qüestió: 2 punts; 3ª qüestió: 5 punts; 4ª qüestió: 1 punt.

OPCIÓ PRIMERA

TEXT I

- 1 -S: Doncs bé, adona't ara que situe en l'altra secció de l'intel·ligible allò que la raó abasta per si
2 mateixa, mitjançant el poder dialèctic, considerant els supòsits no com a principis, sinó com a genuïnes
3 hipòtesis, és a dir, esglaons i trampolins que l'eleven fins a allò no hipotètic, fins al principi de tot. I, un
4 cop abastit aquest principi, va fent les deduccions que d'ell depenen, fins a descendir a la conclusió,
5 sense emprar en absolut res sensible, sinó únicament les idees en si, passant d'una a l'altra de les idees i
6 acabant en elles.
- 7 -G: Ho entenc -va dir-, encara que no del tot, perquè em embla molt gran el que pretens exposar, ja que
8 intentes determinar que la contemplació del ser i de l'intel·ligible que proporciona la ciència dialèctica
9 és més clara que la que proporcionen les anomenades arts, de les quals les hipòtesis en són principi.
10 Perquè encara que els que les estudien han de contemplar els seus objectes amb el pensament, i no amb
11 els sentits, tanmateix no investiguen remuntant-se cap al principi, sinó partint d'hipòtesis. Per això a tu
12 et sembla que no aconsegueixen enteniment d'aquests objectes, que són intel·ligibles, no obstant, quan
13 estan en relació amb un principi. I crec que l'operació dels geomètres i d'altres com ells l'anomenes
14 pensament, però no intel·ligència, perquè el pensament ocupa un lloc intermedi entre l'opinió i la
15 intel·ligència.
- 16 -S: Ho has comprés molt bé -vaig dir-. Ara aplica a les quatre seccions les quatre operacions que
17 realitza l'ànima: la intel·ligència a la més elevada; el pensament a la segona; a la tercera la creença, i a
18 l'última la conjectura, i posa aquestes operacions en ordre, considerant que cadascuna d'elles participa
19 tant més de la claredat com més participen de la veritat els objectes a què s'aplica.

Plató, *La República*, 511 b-d. (Trad. C. Miralles).

QÜESTIONS:

- 1^a. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2^a. Definix el terme "**pensament**", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3^a. Redacció: *Dualisme antropològic. Teoria de la reminiscència.*
- 4^a. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són contemporanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

OPCIÓ PRIMERA

TEXT II

1 Així, certament, tot coneixedor d'un art fuig de l'excés i del defecte, i busca, en canvi, el
2 terme mig i el prefereix, però no el terme mig de l'objecte sinó el que ens concerneix a
3 nosaltres. Si, en veritat, tot coneixement aconsegueix així la seua funció correctament, tot i
4 dirigir la mirada cap al terme mig i tot i conduir les seues obres cap a aquest (d'ací que hi
5 haja el costum d'atribuir a les obres ben fetes el fet que no siga possible llevar-ne ni afegir-
6 ne res, en la creença que l'excés i el defecte destrueixen la seua perfecció, mentre que el
7 terme mig el conserva, i que els bons artistes, com diem, treballen dirigint la mirada cap a
8 aquest), i si, per altra banda, la virtut és més exacta i millor que qualsevol art, com també
9 ho és la natura, aquesta haurà d'apuntar cap al terme mig. Estic parlant de la virtut ètica, ja
10 que aquesta està relacionada amb les passions i les accions i en aquestes hi ha excés,
11 defecte i terme mig. Per exemple, és possible en major o menor grau tenir por, ser temerari,
12 tenir apetits, experimentar ira, sentir compassió, i, en general, gaudir i sentir aflicció i en
13 cap dels dos graus fer-ho de manera correcta. Però fer-ho quan es deu, en els casos que es
14 deu, cap a les persones que es deu, per la raó que es deu i com es deu, és terme mig i a la
15 vegada excel·lència, cosa que justament és pròpia de la virtut.

Aristòtil, *Ètica a Nicòmac* 1106 b (Trad. C. Monzó).

QÜESTIONS:

- 1^a. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2^a. Definix el terme "**virtut**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor
- 3^a. Redacció: *La Política*.
- 4^a. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són contemporanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

OPCIÓ SEGONA

TEXT I

1 Que la lògica haja fet aquest camí segur ja des dels temps més antics hom ho infereix del
2 fet que, d'ençà d'Aristòtil, no ha hagut de fer cap pas endarrere, llevat que hom li vulga
3 comptar com a milloraments la supressió d'algunes supèrflues subtilitats o una determinació
4 més clara del seu discurs, coses que, tanmateix, pertanyen més a l'elegància que a la
5 seguretat de la ciència. Notable és també en ella que tampoc no ha pogut fer fins ara cap pas
6 endavant i, per consegüent, segons totes les aparences, sembla que és closa i acabada. I si
7 alguns moderns han pensat eixamplar-la mitjançant la introducció de capítols – uns de
8 *psicologia*, sobre les diferents facultats del coneixement (la imaginació, l'enginy); d'altres
9 de *metafísica*, sobre l'origen del coneixement o l'espècie diferent de certesa segons la
10 diversitat dels objectes (segons l'idealisme, l'escepticisme, etc.); d'altres d'*antropologia*,
11 sobre els prejudicis (llurs causes i remeis) – és per causa de llur ignorància sobre la
12 naturalesa peculiar d'aquesta ciència. No hi ha augmentació sinó deformació de les ciències
13 quan hom deixa que llurs límits es confonguen; el límit de la lògica, però, és determinat
14 amb tota exactitud, perquè és una ciència que presenta amb detall i que prova de forma
15 estricta únicament les regles formals de tot pensar (sia aquest *a priori* o empíric, tinga
16 qualsevol origen o objecte, o trobe en el nostre ànim obstacles accidentals o naturals.

I. Kant, *Crítica de la raó pura*, Pròleg 2^a ed. B VIII (Trad. J. B. Llinares).

QÜESTIONS:

- 1^a. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2^a. Definix el terme “**lògica**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3^a. Redacció: *Crítica trascendental de la metafísica*.
- 4^a. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que juges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són contemporanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

OPCIÓ SEGONA
TEXT II

- 1 Com el «món vertader» va acabar convertintse en una faula
2 Història d'un error
- 3 1. El món vertader, abastable per al savi, el pietós, el virtuós, -ell viu en aqueix mon, *ell és*
4 *aqueix món.*
5 (La forma més antiga de la Idea, relativament intel·ligent, simple, convincent.
6 Transcripció de la proposició «jo, Plató, sóc la veritat».)
- 7 2. El món vertader, inabastable per ara, però promès al savi, al pietós, al virtuós («al
8 pecador que fa penitència»).
- 9 (Progrés de la Idea: aquesta es fa més subtil, més insidiosa, més incomprendible, -*es*
10 *fa dona*, es fa cristiana ...)
- 11 3. El món vertader, inabastable, indemostrable, que no es pot prometre, però mentre que
12 pensat, un consol, una obligació, un imperatiu.
13 (En el fons, el vell sol, però travessant la boira i l'escepticisme; la Idea s'ha fet
14 sublim, pàl·lida, nòrdica, de Königsberg.)

F. Nietzsche, *Crepuscle del ídols*, "Com el «món vertader» va acabar convertintse en una faula"
(Trad. J.B. Llinares i R. Gomar).

QÜESTIONS:

- 1^a. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2^a. Definix el terme "**Idea**", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3^a. Redacció: ***La mort de Deu.***
- 4^a. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són contemporanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2018	CONVOCATORIA: JULIO 2018
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREMO DEL EXAMEN:

El/la alumno/a contestarà, dentro de la opció que elija, las **cuatro** cuestiones sobre el texto del autor que ha trabajado en clase.

1ª cuestión: 2 puntos; **2ª** cuestión: 2 puntos; **3ª** cuestión: 5 puntos; **4ª** cuestión: 1 punto

OPCIÓN PRIMERA

TEXTO I

- 1 -Pues bien, aprende ahora que sitúo en el segundo segmento de la región inteligible aquello a que alcanza
2 por sí misma la razón valiéndose del poder dialéctico y considerando las hipótesis no como principios,
3 sino como verdaderas hipótesis, es decir, peldaños y trampolines que la eleven hasta lo no hipotético,
4 hasta el principio de todo; y una vez haya llegado a éste, irá pasando de una a otra de las deducciones que
5 de él dependen hasta que de ese modo descienda a la conclusión sin recurrir en absoluto a nada sensible,
6 antes bien, usando solamente de las ideas tomadas en sí mismas, pasando de una a otra y terminando en
7 las ideas.
- 8 -Ya me doy cuenta -dijo-, aunque no perfectamente, pues me parece muy grande la empresa a que te
9 refieres, de que lo que intentas es dejar sentado que es más clara la visión del ser y de lo inteligible que
10 proporciona la ciencia dialéctica que la que proporcionan las llamadas artes, a las cuales sirven de
11 principios las hipótesis; pues, aunque quienes las estudian se ven obligados a contemplar los objetos por
12 medio del pensamiento y no de los sentidos, sin embargo, como no investigan remontándose al principio,
13 sino partiendo de hipótesis, por eso te parece a ti que no adquieren conocimiento de esos objetos que son,
14 empero, inteligibles cuando están en relación con un principio. Y creo también que a la operación de los
15 geómetras y demás la llamas pensamiento, pero no conocimiento, porque el pensamiento es algo que está
16 entre la simple creencia y el conocimiento.
- 17 -Lo has entendido -dije- con toda perfección. Ahora aplícame a los cuatro segmentos estas cuatro
18 operaciones que realiza el alma: la inteligencia, al más elevado; el pensamiento, al segundo; al tercero
19 dale la creencia y al último la imaginación; y ponlos en orden, considerando que cada uno de ellos
20 participa tanto más de la claridad cuanto más participen de la verdad los objetos a que se aplica.

Platón, *La República*, 511 b-d. (Trad. J. M. Pabón y M. Fernández Galiano).

CUESTIONES:

- 1ª. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2ª. Define el término “**pensamiento**”, partiendo de la información que ofrece el texto y complétala con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor.
- 3ª. Redacción: ***Dualismo antropológico. Teoría de la reminiscencia.***
- 4ª. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son contemporáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

OPCIÓN PRIMERA

TEXTO II

1 Todo conocedor rehúye el exceso y el defecto, y busca el término medio y lo prefiere; pero el
2 término medio no de la cosa, sino el relativo a nosotros. Y si todo saber lleva bien a cabo su
3 obra de esta manera, mirando al término medio y dirigiendo hacia éste sus obras (por eso
4 suele decirse que a las obras bien hechas no se les puede quitar ni añadir, porque tanto el
5 exceso como el defecto destruyen la perfección, mientras que el término medio la conserva, y
6 los buenos artistas, como decimos, trabajan con sus miras puestas en él); y si, por otra parte,
7 la virtud es más exacta y mejor que todo arte, como lo es también la naturaleza, tendrá que
8 tender al término medio. Me refiero a la virtud ética; pues ésta tiene que ver con pasiones y
9 acciones, y en ellas se dan el exceso, el defecto y el término medio. Así en el temor, el
10 atrevimiento, la apetencia, la ira, la compasión y en general en el placer y el dolor caben el
11 más y el menos, y ninguno de los dos está bien; pero si es cuando es debido, y por aquellas
12 cosas y respecto a aquellas personas y en vista de aquello y de la manera que se debe,
13 entonces hay término medio y excelente, y en esto consiste la virtud.

Aristóteles, *Ética a Nicómaco* 1106 b (Trad. Julián Marías).

CUESTIONES:

- 1ª. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2ª. Define el término “**virtud**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor.
- 3ª. Redacción: *La Política*.
- 4ª. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son contemporáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

OPCIÓN SEGUNDA

TEXTO I

1 Que la lógica ha tomado este camino seguro desde los tiempos más antiguos es algo que
2 puede inferirse del hecho de que no ha necesitado dar ningún paso atrás desde Aristóteles,
3 salvo que se quieran considerar como correcciones la supresión de ciertas sutilezas
4 innecesarias o la clarificación de lo expuesto, aspectos que afectan a la elegancia, más que a
5 la certeza de la ciencia. Lo curioso de la lógica es que tampoco haya sido capaz, hasta hoy,
6 de avanzar un solo paso. Según todas las apariencias se halla, pues, definitivamente
7 concluida. En efecto, si algunos autores modernos han pensado ampliarla a base de
8 introducir en ella capítulos, bien sea *psicológicos*, sobre las distintas facultades de
9 conocimiento (imaginación, agudeza), bien sea *metafísicos*, sobre el origen del conocimiento
10 o de los distintos tipos de certeza, de acuerdo con la diversidad de objetos (idealismo,
11 escepticismo, etc.), bien sea *antropológicos* sobre los prejuicios (sus causas y los remedios
12 en contra), ello procede de la ignorancia de tales autores acerca del carácter peculiar de esa
13 ciencia. Permitir que las ciencias se invadan mutuamente no es ampliarlas, sino
14 desfigurarlas. Ahora bien, los límites de la lógica están señalados con plena exactitud por ser
15 una ciencia que no hace más que exponer detalladamente y demostrar con rigor las reglas
16 formales de todo pensamiento, sea éste *a priori* o empírico, sea cual sea su comienzo o su
17 objeto, sean los que sean los obstáculos, fortuitos o naturales, que encuentre en nuestro
18 psiquismo.

I. Kant, *Crítica de la razón pura*, Prólogo a la 2ª ed. B VIII (Trad. P. Ribas).

CUESTIONES:

- 1ª. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2ª. Define el término “**lógica**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor.
- 3ª. Redacción: *Crítica trascendental de la metafísica*.
- 4ª. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son contemporáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

